

29 Ιανουαρίου 2015

Διπλά γιορτάζει η Τήνος!

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Το νησί της Τήνου έχει διπλή γιορτή στις 30 Ιανουαρίου, καθώς μαζί με τον εορτασμό των Τριών Ιεραρχών τιμάται και η επέτειος της Ευρέσεως της Ιεράς εικόνας της Παναγίας αναβιώνοντας το έθιμο “Φαναράκια”.

Η ιστορία λέει ότι η μοναχή Πελαγία από το μοναστήρι της Παναγίας των Αγγέλων στο Κεχροβούνι, είδε ένα όνειρο που επαναλήφθηκε τρεις συνεχόμενες Κυριακές τον Ιούλιο του 1822 και υποχρέωσε τους Τηνίους να σκάψουν στο σημείο που υπέδειξε στη μοναχή η Παναγία για να βρουν την εικόνα.

Κάθε χωριό είχε αναλάβει να σκάβει με την σειρά ξεκινώντας στις 23 Ιουλίου 1822. Ήταν τέλη Ιανουαρίου 1823 και ήταν η σειρά των Φαλαταδιανών να σκάψουν όταν η αξίνα του Εμμανουήλ Μάτσα ή Σπανού έπεσε επάνω στην εικόνα της Παναγιάς.

Η είδηση έφθασε σε κάθε σημείο του νησιού και αμέσως όλοι οι Τήνιοι παράτησαν κάθε ασχολία και έτρεξαν να δουν και να προσκυνήσουν την εικόνα. Επειδή νύχτωνε πήραν μαζί τους όλοι κι από ένα λαδοφάναρο και εκείνη τη νύχτα όλα τα σοκάκια και τα μονοπάτια του νησιού γέμισαν φώτα.

Η είδηση της εύρεσης της εικόνας, κατά την περίοδο της ελληνικής επανάστασης του 1821 θεωρήθηκε καλός οϊωνός και το νησί επισκέφτηκαν για αυτό το λόγο οι Κολοκοτρώνης, Μιαούλης, Νικηταράς και Μακρυγιάννης, για να προσκυνήσουν.

Μετά την εύρεση της εικόνας ακολούθησε η οικοδόμηση της εκκλησίας.

Απαιτήθηκαν μεγάλες ποσότητες μαρμάρων, οι οποίες κατά κύριο λόγο μεταφέρθηκαν από τον αρχαιολογικό χώρο της γειτονικής Δήλου. Απαιτούνταν επίσης και μεγάλος αριθμός εργατών επεξεργασίας και τοποθέτησης μαρμάρων, αλλά κυρίως πολλά χρήματα η έλλειψη των οποίων έφερνε πολλές φορές σε αμηχανία τους επιστάτες του έργου που δυσκολεύονταν να πληρώσουν στο τέλος της εβδομάδας, εργαζόμενους και υλικά. Η ολοκλήρωση του έργου οφείλεται στη σημαντική συνδρομή, σε εργασία και χρήμα, τόσο του τηνιακού λαού, όσο και χριστιανών από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Μέχρι τα μέσα του 1832 είχε ανεγερθεί η ανατολική πτέρυγα του συγκροτήματος, το τμήμα ανατολικά του καμπαναριού και το τμήμα ανατολικά της κεντρικής εισόδου. Το σύνολο των εργασιών ανέγερσης ολοκληρώθηκε το 1880.

Το Έθιμο “Φαναράκια”

Από τότε μαζί με τον εορτασμό της εικόνας καθιερώθηκε και η λαμπαδηφορία γνωστή ως “Φαναράκια”, όπου συμμετέχουν όλοι οι Τήνιοι. Κάθε 30 Γενάρη η νύχτα είναι πιο φωτεινή.

Το απόγευμα της παραμονής, συγκεκριμένα, η Αγία Εικόνα μεταφέρεται με πομπή στον κάτω Ναό της Ευρέσεως και τοποθετείται κοντά στο σημείο όπου επί χρόνια βρισκόταν θαμμένη. Στην συνέχεια τελείται μεγάλος εσπερινός με ειδική ακολουθία. Το βράδυ γίνεται επίσης ακολουθία που παρακολουθεί πλήθος πιστών. Την επόμενη ημέρα τελείται αρχιερατική Θεία Λειτουργία και στη συνέχεια

επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνου στην προτομή του Αρχιεπισκόπου Γαβριήλ. Στις 2μμ περίπου γίνεται λιτανεία της Αγίας Εικόνας στα σοκάκια της Τήνου. Στην εξέδρα της προκυμαίας γίνεται δέηση και η πομπή γυρίζει στον Ναό από την Ανατολική πλευρά της πόλης. Πριν τον εσπερινό γίνεται κατάθεση

μέσα στον
τή του ο

Νωρίς το

απόγευμα της παραμονής, κόσμος πολύς αρχίζει να συγκεντρώνεται στο μεγάλο προαύλιο της εκκλησίας της Μεγαλόχαρης. Ο κύριος λόγος όμως ανήκει στη νεολαία του νησιού και στους μαθητές όλων των σχολείων της Τήνου, οι οποίοι ξεκινούν από τα σχολεία τους και καταφτάνουν στον περίβολο της Παναγίας μαζί με τους ντόπιους αλλά και όσους επισκέπτες βρίσκονται στο νησί με τα φαναράκια τους στα χέρια.

Κάθε Τήνιος έχει το δικό του φαναράκι. Ξύλινα σκαλιστά φαναράκια που απεικονίζουν την Παναγία, την «Έλλη», καράβια και ότι σχέδιο βάζει ο νους. Γύρω είναι τυλιγμένα με πολύχρωμες ζελατίνες για να μην σβήνει το κεράκι από τον αέρα. Για να μην συμβούν απρόοπτα κρέμονται από ψηλά ξύλινα κοντάρια που κρατούν οι κάτοχοί τους.

Κατά τη λαμπαδηφορία ανάμεσα στα σοκάκια της Χώρας σχηματίζεται ένα εντυπωσιακό πολύχρωμο ποτάμι μέσα στη νύχτα, ήχοι από το «Δεύτε Τήνιοι πολίτες να πανηγυρίσομεν...» ακούγονται από τα στενά και ο νυχτερινός ουρανός

φέγγει από τα βεγγαλικά που ρίχνουν τα αγκυροβολημένα πλοία στο λιμάνι.

Μετά το τέλος της πομπής φτάνοντας στον Ιερό Ναό των Τριών Ιεραρχών, σαν έθιμο τα παιδιά έσπαγαν με τα κοντάρια τους τις ζελατίνες από τα φαναράκια των συμμαθητών τους περιμένοντας την επόμενη χρονιά που θα τα έφτιαχναν για το νέο εορτασμό.

Κατά τη διάρκεια της λαμπαδηφορίας και της συγκέντρωσης των παρευρισκομένων στην παραλία του νησιού ψάλλεται μεταξύ άλλων το παρακάτω επίκαιρο άσμα από τους μαθητές και όλο το λαό που ακολουθεί την πομπή.

*“Δεύτε Τήνιοι πολίτες να πανηγυρίσουμε,
εύρεση της Παναγιάς μας όλοι να υμνήσουμε.
Τι χαρμόσυνος ημέρα εις την Τήνο ανατέλλει
και ευχάς η Θεοτόκος εις τον κόσμο αποστέλλει.
Δεύτε κλίνομεν το γόνυ στην Παρθένο ταπεινώς, ευλογίες να μας δίνει δεηθώμεν
ευλαβώς.”*